

Bài 7

ĐOÀN KẾT, TƯƠNG TRỢ

I – CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Em hiểu thế nào là đoàn kết, tương trợ ?

.....
.....
.....

2. Hãy nêu một số biểu hiện của đoàn kết, tương trợ và một số biểu hiện trái với đoàn kết, tương trợ trong cuộc sống.

.....
.....
.....

3. Theo em, vì sao chúng ta phải đoàn kết, tương trợ ?

.....
.....
.....

4. Em hãy nhận xét việc thực hiện đoàn kết, tương trợ của bản thân và các bạn.

.....
.....
.....

5. Hành vi nào dưới đây là biểu hiện của đoàn kết, tương trợ ?

- A. Sẵn sàng giúp đỡ bạn trong mọi việc, kể cả những việc sai trái.
- B. Chỉ chơi với các bạn có hoàn cảnh giống như mình.
- C. Học tập, vui chơi với các bạn một cách thân ái, hoà thuận.
- D. Chơi với nhau thành từng nhóm, ganh đua với các nhóm khác.

6. Những ý kiến dưới đây là đúng hay sai ?

Ý kiến	Đúng	Sai
A. Đoàn kết là sự liên kết của một nhóm người nhằm đối lập với những người khác.		
B. Đoàn kết sẽ tạo nên sức mạnh to lớn, chiến thắng mọi khó khăn, thử thách.		
C. Đoàn kết giúp cho con người gần gũi, thân ái với nhau hơn, tạo ra nhiều niềm vui trong cuộc sống.		
D. Đoàn kết tạo nên những kinh nghiệm phối hợp, sự nhiệt tình, hăng hái để hoàn thành nhiệm vụ.		

7. Em tán thành việc làm nào dưới đây ?

- A. Nam chỉ chơi với những bạn học giỏi như mình.
- B. Hoa luôn giúp đỡ, kèm cặp các bạn học kém trong lớp.
- C. Hưng hay rủ rê, lôi kéo một số bạn trong lớp để ủng hộ việc làm của Hưng.
- D. Bình không chơi với các bạn nữ vì cho là các bạn nữ hay nói nhiều.

8. Theo em, câu tục ngữ nào dưới đây nói về sự đoàn kết ?

- A. Vơ đũa cả nắm.
- B. Lòng và cũng như lòng sung.
- C. Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao.
- D. Cây ngay không sợ chết đứng.

9. Sáng nay cô giáo sẽ trả bài kiểm tra Toán. Sơn thầm nghĩ, chắc bài kiểm tra của mình và Đại tốt lắm đây vì hôm đó hai đứa cùng nhau "góp sức" để làm bài kiểm tra mà. Đúng là "hai cái đầu vẫn hơn một cái đầu". Sơn tự hào, sung sướng mỉm cười.

Câu hỏi :

Theo em hành động của hai bạn Sơn và Đại có phải là thể hiện tinh thần đoàn kết, tương trợ không ? Vì sao ?

10. Nhà Quang nghèo, trên Quang lại có chị gái nên Quang hay phải mặc quần áo cũ của chị. Một số bạn trêu chọc, giễu Quang là "đồ đàn bà". Quang ức lắm.

Trưa nay trên đường đi học về, lại bị các bạn áy trêu chọc, Quang nổi khùng, xông vào đánh một bạn bị chảy máu mũi. Trước sự việc đó, có bạn cho rằng Quang đánh là đúng, có bạn lại phản đối, cho rằng Quang quá đáng.

Câu hỏi :

1/ Em tán thành ý kiến nào ? Vì sao ?

2/ Em sẽ góp ý thế nào cho Quang và cho các bạn hay trêu Quang ?

11. Trong lớp, một bạn ngồi trước mặt Lan hay nói chuyện và đùa nghịch làm Lan không học được. Lan nhắc thì bạn áy vênh mặt nói : "Việc gì đến mày !". Lan tức quá, cầm thước kẻ quật vào đầu bạn. Thế là hai bạn đánh nhau và bị cô giáo cảnh cáo.

Câu hỏi :

1/ Em hãy nhận xét hành vi của hai bạn trong tình huống trên.

2/ Em sẽ khuyên hai bạn như thế nào ?

12. Sắp đến sinh nhật Ánh, Ánh có thư mời tất cả các bạn cùng lớp đến dự. Riêng Hiền không có thư mời, Hiền buồn lắm. Có bạn hỏi vì sao không mời Hiền, Ánh trả lời : "Nhà nó nghèo lắm, có mời nó cũng không đến được nên tớ không mời !".

Câu hỏi :

Em có tán thành việc làm của Ánh không ? Vì sao ?

13. Em sẽ làm gì trong các tình huống sau ?

1/ Trong lớp em có một bạn học giỏi nhưng kiêu căng, coi thường bạn bè, không chịu giúp các bạn học yếu.

2/ Có hai bạn ngồi cùng bàn, cứ đến giờ kiểm tra là bàn bạc, làm chung bài hoặc nhìn bài của nhau.

3/ Trong lớp em có một bạn nhà rất nghèo, không có đủ điều kiện học tập.

14. Hãy kể một việc làm tốt tiêu biểu của em thể hiện sự đoàn kết, tương trợ đối với bạn bè và những người xung quanh.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

II – TRUYỆN ĐỌC

Tình thâm giữa chốn đại ngàn

Thôn 49B (xã Đắc Pring, Nam Giang, Quảng Nam) và bản Đắc Tà Ooc thuộc huyện Đắc Chưng (Lào) nằm giáp biên với nhau và từ lâu, đồng bào hai bên vốn có mối quan hệ khăng khít. Hai xóm thuộc hai tỉnh, hai quốc gia khác nhau nhưng từ bao đời nay, họ sống thân thiết, gắn bó như ruột thịt. Tình đoàn kết ấy đã được người làng ở đây gọi thành một tên chung là xóm "tình thâm" ! Khác với các bản làng Cơ Tu truyền thống của vùng Tây Quảng Nam, nhân dân các bộ tộc Lào luôn chọn những vùng cao để lập bản và mật độ dân cư cũng dày hơn với từng ngôi nhà sàn lợp tranh nối nhau san sát. Đất đai canh tác của vùng này rất màu mỡ và bằng phẳng. Cuối cung đường 14D thuộc địa phận xã Đắc Pring có một khu dân cư đông đúc. Những mái nhà sàn của khoảng 100 hộ dân tộc thiểu số Cơ Tu ghé sát nhau, bám chặt lấy con đường nhựa rộng thênh thang phẳng lì. Tuy là hai địa phương khác nhau, nhưng họ đều là những người Cơ Tu hiền hậu, chăm chỉ, có cùng một tập quán sinh hoạt. Bởi thế, những người dân trong ngôi làng có "hai bản" này coi nhau như anh em một nhà. Con cái họ đều đi học ở các trường học của xã Đắc Pring bên Nam Giang, dù đó là "con em" của xã Đắc Tà Ooc.

Chị Křinh Re (thôn 49B) kể : "Hôm ấy, mình đi rừng hái măng về bị lợn rừng húc gãy hai chân, cắn nhiều vết. Nằm giữa rừng gần một ngày trời rồi được hai thanh niên tên Lọt Khăm Choi và Ma Ha Vông đi săn thú ngang qua thấy, đưa mình về nhà chữa đấy. May nhờ chữa kịp chứ chỉ chậm vài ngày là hai chân mình phải cưa, chẳng đi lại được ! Ân nghĩa đấy mình không quên đâu !". Hay như mùa mưa năm 2010, chị Khăm Si Phän (bản Đắc Tà Ooc) bỗng dưng trở dạ trong khi chồng đi rừng, lại vừa ra ở riêng xa nhà dân bản nên không biết làm sao. Mưa rừng thì không ngớt, chị Si Phän chỉ biết ôm bụng trên giường kêu gào. May hôm đó, một nhóm cả đàn ông và phụ nữ thôn 49B vừa xuống núi, đi ngang nhà vào xin nước uống, phát hiện chị Si Phän sắp sinh, mọi người quyết định khiêng chị Si Phän băng cáng vượt mưa rừng, gõ cửa phòng khám Đăk Pre (huyện Nam Giang) giữa tối khuya. Khi tiếng khóc đầu tiên của đứa bé con chị Si Phän cất lên, mọi người mới yên tâm ra về. Mấy ngày sau, chồng của Si Phän là Hăm Nọi đến tìm từng nhà bên thôn 49B để tạ ơn bằng trâu bò, nhưng mọi người không nhận, bắt mang về để cho vợ ăn. Những câu chuyện như thế không hiếm. Điều đó làm cho tình cảm giữa hai bản làng giữa núi rừng này ngày càng thắm thiết. Theo lời già làng Seng Đì thì người dân hai bản luôn bảo ban nhau cùng làm ăn phát triển kinh tế, giúp đỡ nhau khi tối lửa tắt đèn. Địa phận của hai bản "tình thâm" sinh sống còn là nơi "cửa rừng".

Hầu như bao đời nay, người dân của hai bản "tình thâm" này chưa bao giờ xảy ra mâu thuẫn, gây mất trật tự trị an hay làm gì ảnh hưởng đến tình đoàn kết khu dân cư. Cảnh chiều tà, bọn trẻ của hai bên bản làng rủ nhau ra suối bơi lội, mò ốc, bắt cá. Những con cá, con ốc bắt được đều chia nhau mang về nhà. Mớ rau rừng hái trên triền núi cũng được chia nhau như thế. Người già trong làng đã dạy con cháu phải cư xử với nhau đoàn kết. "Tình đoàn kết gắn bó giữa người dân hai địa phương trên đã góp phần xây dựng cuộc sống mới ở bản làng này, đẩy mạnh xoá đói, giảm nghèo, giữ gìn an ninh trật tự địa phương...", ông Kring Giúp – Chủ tịch xã Đắc Pring nói.

Dù cuộc sống hôm nay của hai bản "tình thâm" này vẫn còn nhiều khó khăn, nhưng nhờ biết đoàn kết, họ đã biết chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau, nhắc nhở nhau cùng làm ăn phát triển kinh tế. Những ruộng lúa nước, những rừng cây xanh thẳm nối tiếp nhau trong xóm "tình thâm" đều được mọc lên từ sự "vần công", chia giống, hướng dẫn kỹ thuật của bà con hai bên địa phương này. Mỗi tình đoàn kết ấy chắc chắn sẽ ngày càng tỏa sáng khi những đám cưới của nam nữ thanh niên hai bản làng liên tiếp diễn ra. Đám trẻ con của ngôi làng cùng học một trường, cùng đá bóng chung một sân mai này sẽ viết tiếp bài ca kết đoàn của lớp người đi trước...

(Theo Gia Ly, Báo Sức khoẻ và đời sống)

Câu hỏi :

- 1/ Tình đoàn kết, giúp đỡ nhau của dân làng hai bản thể hiện như thế nào ?
- 2/ Tình đoàn kết đó đã đem lại kết quả gì ?
- 3/ Em suy nghĩ thế nào về tình thân đoàn kết trong học sinh hiện nay ?